

בבאו פריצים וחיללוה דנשאר דין קדושה כמו ס"ת ותפילין, וכך ההסבר של הגמ' דהוי עליה דין קדושת אבנים, ויש איסור מלא תניף עליהם ברזל, ואעפ"י שהגמ' חידשה אח"כ איסור כיון שהשתמש לגבוה אסור להשתמש להדיוט, מ"מ י"ל דזה הוי ביאור גם על לאו שלא תניף עליהם ברזל, הואיל ונשאר עוד קדושה, ולפיכך אסור להניף עליהם ברזל, ודוק בכ"ו.

## "אמה טרקסין" ממידת ההיכל או מקודש הקדשים

כתב הרמב"ם פרק ד' מהל' בית הבחירה הל' ב' וז"ל: בבית ראשון היה כותל מכדיל בין הקדש ובין קדש הקדשים עביו אמה, וכיון שבנו הבית שני נסתפק להם אם עוכי הכותל היה ממידת הקודש או ממידת קדש הקדשים לפיכך עשו קדש הקדשים עביו עשרים אמה תמימות ועשו הקדש ארבעים אמה תמימות והניחו אמה יתירה בית הקדש ובין קדש הקדשים, ולא בנו כותל בבית שני אלא עשו שתי פרוכות, אחת מצד קדש הקדשים ואחת מצד הקדש וכיניהם אמה כנגד עוכי הכותל שהיה בראשון, אבל במקדש ראשון לא היה שם אלא פרוכת אחת בלבד, שנאמר והבדילה הפרכת לכם וגו' עכ"ל. המקור של הרמב"ם גמ' יומא דף ג"א ע"ב ודף ג"ב ע"א.

כספר שיח יצחק על יומא תמה על הרמב"ם מגמ' דף ג"ב ע"א, דאמרינן שם למסקנת הגמ': אלא קדושתיה אי כלפנים או כלחוץ, לא כמו שרצתה הגמ' לומר מקודם דהספק היה אם האמה טרקסין מהני עשרים של קודש הקדשים או מארבעים של הקדש, וכן כתב המאירי כיומא שספק זה היה אם אותו עוכי לענין קדושה היא כלפנים או כלחוץ ע"כ, ומעתה יש לתמוה על דברי הרמב"ם שכתב בפרק ד' ממידות בפירוש המשניות, וכן בחיבורו פרק ד' מבית הבחירה, דמקום הספק בגמ' היה במדה, אם אמה זו בכלל היכל או קדש הקדשים כדקס"ד בגמ', ודוחק לומר דסמך על הירושלמי דפרקין דספק כמדה היתה, וכן מטין דברי הכ"מ שם שהביא לשון הירושלמי ולא הזכיר כלל סוגין, וכן ראיתי בספר דרך הקדש שתמה על הרמב"ם ולא תירץ מידי עכ"ד.

והנה הביאור בגמ' פשוט דאי אמרינן דרק על הקדושה מסתפק אם היה כפנים או כלחוץ, אבל האמה בעצמו לא היה לא מקדש הקדשים ולא מההיכל, אם עשו עבודות שצריכים על זה קדש הקדשים כמו בעבודות יוה"כ המיוחדות לק"ק פסול עם הכהן גדול עבד באמה טרקסין, וכן העבודות שצריכים היכל, אם עבד באמה טרקסין אפילו נאמר דיש להם קדושה כבחוץ — רק הקדושה יש לה לאמה זו אבל לא לענין המדות שלא נכללת בכלל ההיכל ועבודות שצריכים היכל פסול לעבוד באמה טרקסין, רק כל הנ"מ אם זר נכנס באמה

זו אם חייב מיתה כמו שנכנס לפני ולפנים או רק מלקות כמו שנכנס להיכל, אבל אם נאמר כפי שפסק הרמב"ם וכפי הס"ד של הגמ' דהספק היה אם האמה נכנס במדת הקודש הקדשים הרי הוא ממש קודש הקדשים ואם עבד הכהן עבודות הצריך ק"ק כשר באמה זו, וכן אם נאמר שיש לו דין מדת היכל אז האמה נחשבה כהיכל ממש וכל העבודות דבעינן היכל כשר גם באמה טרקסין, אבל הקושיא של השיח יצחק נשארת למה לא פסק הרמב"ם כמסקנת הגמ'. והנה בגמ' ערובין דף ב' לענין אם קדושת היכל ואולם חדא קדושה מחלוקת רבנן ור"י, דרבנן סברי קדושת היכל לחוד וקדושת אולם לחוד, ור"י סובר שם חדא קדושה היא, ופירש רש"י ז"ל שם דלרבנן דסברי קדושת היכל לחוד וקדושת אולם לחוד כל העבודות האמורות בהיכל אי עביד ליה באולם שלפניו לא מתכשרי ע"כ, מוכח דלר"י הסובר דאולם והיכל חדא קדושה, כשר עבודות של היכל באולם, ועיין מאירי ערובין שכתב גם כן שכל עבודות הכשרות בהיכל כשרות באולם למ"ד חדא קדושה הוא, ומכל מקום לא לענין קדושה אמר כן רק לענין עבודות, שהרי במשנה ריש כלים למדנו דעשר קדושות הם וכו', ולמ"ד לאו חדא קדושה הוא הפירוש דלענין עבודות שצריכים היכל אינן כשירות באולם עיי"ש בדבריו, הריהו מפרש דבר מחדש דהמחלוקת רק לענין עבודות ולא לענין קדושה, ועיין בריטב"א שם בעירובין, שמפרש גם כן ההבדל לענין עבודות למ"ד קדושה אחת או שתי קדושות, ועיין מה שמוסיף בזה לענין פורשין בשעת הקטרה ולענין ביאה ריקנית בכהן.

מוכח מכל הראשונים אלו, וביותר מהמאירי, דאי אמרינן קדושת אולם והיכל חדא קדושה היא נחשב לענין עבודה כהיכל, ואף דלא הוה חדא קדושה לענין מעלות הכתוב במשנת כלים, כמבואר במאירי, אם כן כל שכן האמה טרקסין דאי אמרינן שקדושתה מבפנים צריך להיות שכשר לעבוד בה עבודות פנים אף דלענין המידות האמה לא נכנסת בכלל המידות.

אבל אפשר להסביר זה על פי הקרית ספר ריש הל' בית הבחירה, שכתב בטעם חכמים הסוברים דאולם והיכל לאו חדא קדושה היא משום דבמשכן לא היה אולם ונתחדש במקדש, אם כן איך יהיה קדוש קדושה אחת דלענין קדושת הכית ליכא שינוי בין משכן למקדש על כרחך כמו במשכן לא היה אלא ג' קדושות; קדשי קדשים היכל ועזרה, כן במקדש, וענין קדושת אולם מלתא אחריתי היא, וכתב הגאון ר' מנחם זעמבא ז"ל על דברי הקרית ספר דוה תלוי במחלוקת אם בנין המקדש ומצות עשיית המשכן אם זה מצוה אחת או שתי מצוות, עיי"ש בדבריו.

ולפי סברת הקרית ספר גם כן באמה טרקסין אם נגיד שלא נכנס במידות ההיכל או קדש הקדשים, רק הספק היה איזה קדושה יש לה כלפנים או כלחוץ,

כיון דבמשכן לא היה דבר שכזה והיה רק שלוש קדושות, קדש הקדשים היכל ועזרה איך יכולים להוסיף עוד דבר שיש בו לא דין היכל ולא דין לפני ולפנים ולתת על זה או קדושות היכל או קדושת קדש הקדשים, ולענין קדושות אין שינוי בין משכן למקדש, וכמו במשכן יש רק שלש קדושות ק"ק היכל ועזרה, ומה שלא שייך לסוג זה לא שייך לקדושות אלו, כן נמי אמה טרקסין אם זה אינו מן המידות של היכל או ק"ק רק דבר מיוחד כמו אולם ולא היה במשכן אי אפשר לתת לה דין משלש קדושות אלו אלא מלתא אחרית, כי זה טעם של החכמים, לבעל הקרית ספר, הסוברים דקדושת היכל ואולם לאו חדא קדושה רק מלתא אחריתא כיון שלא היה במשכן דבר זה ואין על זה דין קדושות אלו. ובאמת הרמב"ם פסק כחכמים דלא חדא קדושה היא לענין אולם והיכל, כמבואר בקרית ספר ריש הל' בית הבחירה בזה, ולפיכך היה מוכרח לפרש לחכמים דהספק היה אם האמה טרקסין הוא בכלל מידות ההיכל או בכלל מידות קדש הקדשים, דאי אפשר לפרש באופן אחר שיחול על האמה הזו דין קדושת היכל או ק"ק בלא שתהיה מהמידות של ההיכל או ק"ק, אבל הגמ' ביומא אזלא לר"י הסובר דדין קדושת היכל ואולם תדא הוא, והטעם שהוא סובר שלא מדמין מקדש למשכן בזה ואף שבמשכן לא היה אולם בכל זאת יכול לחול על זה קדושת היכל, כן נמי יכול להיות שהאמה טרקסין לא ממידות ההיכל או הקדש הקדשים בכל זאת יש ספק אם קדושתה כפנים או כחורן, וזה כפתור ופרח בדברי הרמב"ם לתרץ דבריו ולסלק קושיית בעל שיח יצחק.

ובזה ניחא גם כן דברי הכ"מ שמביא מקור לדין של הרמב"ם את הירושלמי ולא מזכיר את הכבלי שהוא היפוך מדבריו. כי הכבלי הולך לא לפי הלכה אלא כמ"ד דאולם והיכל חדא קדושה היא כמו שהסברתי, אבל למ"ד דהיכל ואולם, לאו חדא קדושה ניהו והטעם דאי אפשר שיהיה סוג רביעי במקדש, היכל ק"ק עזרה ואולם ושיהיה לאולם קדושת היכל כי במשכן לא היה זה, ומוכרחים לתת על אולם קדושה אחריתי שלא שייך לשלש קדושות אלו, כמבואר בקרית ספר, כן נמי באמה טרקסין אי אפשר לתת עליה קדושה של היכל או ק"ק כיון שזה לא נכנס בסוג השלש קדושות אלו של ק"ק היכל ועזרה אלא סוג אחר שלא ממידות המקדש, והיו צריכים עליה קדושה אחרת לגמרי כמו באולם, ולפיכך פסק הרמב"ם כהירושלמי, שהירושלמי אזיל לחכמים דקדושת היכל ואולם לאו חדא קדושה ומוכרחים לומר שהספק היה אם האמה טרקסין הוא בכלל המידות של היכל או של קדשי קדשים.

וזה שמסיק שם בעל קרית ספר ואע"ג דכל מידות הבית נמסר לדוד על פי נביאים כדכתיב "הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל כל מלאכת התבנית", עלי השכיל — אותי לימד, אפילו הכי לענין קדושת הבית ליכא שינוי בין מקדש למשכן, דכמו במשכן ליכא אלא ג' קדושות: קדש קדשים וקדש וחצר אהל מועד,

כן במקדש הם שלש קדושות לפנים והיכל ועזרה והכל נקרא מקדש כמו במשכן שהכל נקרא משכן, ע"כ. אבל אולם וכן אמה טרקסין אם הם דבר מיוחד במקדש ולא נכנס בכלל שלש אלו היכל עזרה וק"ק, מוכרח להיות עליהם קדושה אחרת כי אינן מסוג המקדש והמשכן, ודוק בזה כי היא דרך נפלאה לתרץ הרמב"ם.

ועיין בתוס' יומא דף נ"א ע"ב ד"ה ועבוד שני פרוכת: תימה וליעבד פרוכת אחת שעוביה אמה וכו' דאי בעי למיעבד פרוכת ליעבדו כי היכי דעבדו במשכן דמתחילת עובי הפרוכת ולפנים הוה קדש קדשים וכו' ע"כ, מפורש שהאמה הזאת לא היה במשכן רק במקדש נתחדש זה ולפיכך הספק הוא אם ממדת ההיכל היא האמה או ממידת ק"ק כמו שהסברתי לעיל. ועיין באוצר הספרי להגאון ר' מנחם זמבא בענין קדושת היכל אולם וקדש הקדשים, שמסביר את הקרית ספר כמו שכתבנו, אבל בדברי הרמב"ם והירושלמי והככלי מצאנו סברא עמוקה בזה.

והנה מצאתי באחרונים שהביאו הערה חזקה לשיטת הרמב"ם המפרש ספק של אמה טרקסין אם היה ממידת ההיכל או ממידת ק"ק, ודוקא בבית שני היה הספק כיון שלא היה באפשרותם להעמיד כותל מבדיל דהיה גבוה מ' אמות ואי אפשר לבנות קיר גבוה מ' על שטח של אמה עובי, אבל בית ראשון היה גבוה רק שלשים אמה ובאמה קאי, כן מבואר בכ"ב דף ג' שם. ונמצא שבבית ראשון שלא היה ספק לא היה ההיכל והקדש קדשים רק ששים אמה כמובן מדברי הרמב"ם שהבאתי, ועל זה הקשו דהרי המשנה במידות פרק ד' משנה ז' קחשיב ההיכל ממזרח למערב מאה אמה וקחשיב שם ההיכל מ' וק"ק כ' ואמה טרקסין ונמצא היה בסך הכל ס"א אמה, והרי כיון שבבית ראשון היה רק ס' א"כ מאין הוסיפו עוד אמה אחת ואי שפחתו מאויר העזרה והוסיפו להיכל הא גם זה אסור דהכל בכתב עליהם השכיל, ולשיטת שאר הראשונים דגם בבית ראשון היה ס"א וההוספה לא היתה במידה רק בקדושה ניחא אבל לשיטת הרמב"ם דהספק היה להוסיף או על ק"ק או על היכל במידה קשה? ועוד הקשו על הרמב"ם כיון שהוא פסק בפרק ו' מהל' בית הבחירה הל' י"ד כמ"ד דבכל אלו תנן, ובגמ' שבועות ט"ז ע"א מקשינן למ"ד בכל אלו תנן איך קידש עזרא לבית שני והא לא הוי אורים ותומים? ומשני דסבר קדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא ועזרא לזכר בעלמא עשה, וכן פסק שם הרמב"ם, ואם כן מעתה הקשה איך היה אפשר להוסיף על ההיכל בזמן בית שני כיון שלא נתקדש בבית ראשון קדושת היכל איך יכול עזרא להוסיף כיון שעזרא לא היה יכול בכלל לקדש דבר מחדש רק אם היה מקדש בכל אלו והוא עשה רק לזכר בעלמא. אבל באמת את הקושיא הראשונה על הרמב"ם אפשר לומר על פי הגמ'

יומא נ"ב ה"ל: אמר ר' נתן אמה טרקסין לא הכריעו חכמים אי כלפנים או כלחוץ, מתקיף רבינא מ"ט אי לימא משום דכתיב (מלכים א פרק ו) "והבית אשר בנה שלמה לה' ששים אמה ארכו ועשרים רחבו ושלשים אמה קומתו" כתיב ארבעים באמה היה תבנית הבית הוא ההיכל לפני, וכתיב ולפני הדביר עשרים אמה אורך ועשרים אמה רוחב ועשרים אמה קומתו, ולא ידעינן אמה טרקסין אי מהני עשרים אי מהני ארבעים ודלמא לא מהני עשרים ולא מהני ארבעים וחללא קחשיב כותלים לא קחשיב, תדע דכל היכא דקחשיב כותלים חשיב ליה לדידיה וכו' אלא קדושתו אי כלפני אי כלחוץ ע"כ.

הנה מבואר בגמ' דבבית ראשון דהיה על אמה טרקסין כותל המבדיל בין הקדש לקדש הקדשים והיה על כל הכתל דין דהבדילו הפרוכת, דבמקום שהיה במשכן פרוכת בדין מצות ההבדלה בין הקדש וקדש הקדשים, היה במקדש ראשון למצות הבדלה זו כותל, ובזה נתקיים הדין דהבדילו בין הקדש ובין הקדש הקדשים, ועל כל הכותל הזה היה שם דין מחיצה של הבדלה, וכיון שחל על כל המחיצה הזו דין הבדלה ולא היה חלל אם כן כל השטח הזה של אמה טרקסין חל עליו דין מחיצת הבדלה ולא היה על מקום זה לא דין מידת פנים ולא מידת חוץ, רק דין מיוחד מצות דין "והבדילה הפרוכת", אם כן גם לפי שיטת הרמב"ם היה בבית ראשון האמה הזאת של המחיצה המבדלת בין קודש לקדש הקדשים לא ממנין הקדש ולא ממנין קודש הקדשים אלא דין מחיצה יש לה דין מיוחד ואין לה שייכות לא לקודש ולא לקודש הקדשים אלא דין מחיצה יש על המקום, וכמו במשכן לא היה שאלה על השטח שתפסה הפרוכת אם זה היה ממידת הקדש או ממידת הקדש הקדשים אלא דבר מיוחד במינו שטח של הבדלה, כן נמי במקדש היה על המקום הזה שטח של מחיצת הבדלה, ולא נכלל לא בחשבון הקדש ולא בחשבון קדש הקדשים, אבל בבית שני שהיה מצות ההבדלה בין קדש לקדש הקדשים בפרוכת ולא במחיצה כי לא היה מתקיים מחמת הגובה כמבואר בב"ב דף ג', אם כן רק על פרוכת אחת יש דין של הבדלה, והפרוכת היתה צריכה להיות כמו במשכן כמבואר תוס' יומא נ"א דלפיכך לא עשו פרוכת עובי אמה. ואם שאר השטח לא היה עליו דין מחיצת הבדלה אלא שטח שלא יודעים מה הדין של השטח הזה אם לתת עליו דין קדושה כלפנים או כלחוץ, אבל זה השטח של אמה לא נכנס לא מהני עשרים של ק"ק ולא מהני מ' של קדש, זה לא יכול להיות כמו שביארנו דאם אין השטח שייך או לקדש או לקדש הקדשים הרי זה כמו לחכמים דאולם והיכל לאו חדא קדושה, דכיון דמשכן היה רק ג' סוגים עורה היכל וק"ק, כמו כן בין קדש לקדש הקדשים לא יכול להיות שטח כזה שיש לו מנין בפני עצמו כיון שלא היה במשכן דבר זה כמו שמבאר בעל קרית ספר שכתבתי לעיל, אבל אם יש על כל השטח דין מחיצה המבדלת

כמו בבית ראשון זה היה כמו במשכן שהיתה מחיצה המבדלת אף שלא היה ברחב טפת, אבל דין מחיצה יש לה דין סוג קרושה בפני עצמה ולא היה ספק בדבר בבית ראשון, אבל בבית שני שהשטח של אמה טרקסין נפקע ממנה דין מחיצה זהה היה כאן דבר המבדיל כמו במשכן רק פרוכת, ונפקע מאמה טרקסין דין מחיצה, על זה היה ספק מה לעשות בשטח זה של אמה טרקסין אם זה כלפנים וזה שייך לקדש הקדשים או לקדש, דבלעדי זה אי אפשר שיחול על זה קדושת היכל או ק"ק ולא יהיה או ממנין הקודש או ממנין קודש הקדשים כי סוג אחר שיחול עליו קדושת קדש או קדש הקדשים ולא יחשב או מהיכל או ק"ק לא יתכן למ"ד קדושת היכל ואולם לאו חדא קדושה, כמו שהבאתי משם הקרית ספר וכן כן ודוק.

אבל זה כן נשאר קשה איך יכולים בזמן בית שני להוסיף את האמה הזאת או על היכל או מידות ק"ק הא צריכים על הוספת העזרות בית דין הגדול ואורים ותומים להלכה דפסקינן בכל אלו תנן. וצריכים לפרש זה על פי היסודות שכתבנו לעיל, דבאמת כיון שבמשכן היה פרוכת המבדלת בין הקדש לקדשי קדשים וגם במקדש היה דבר המבדיל בין הקדש לקדשי קדשים, רק במקדש היה מחיצת רוחב אמה בבית ראשון, ואם כן בבית ראשון לא היה צריך להכניס השטח הזה לא להיכל ולא למידות ק"ק אלא הוא דין וסוג בפני עצמו כיון שהיה דבר כזה במשכן, רק במשכן היה רוחב הפרוכת משהו והיא היתה המחיצה המבדלת ובמקדש היה רוחב המחיצה אמה, אבל המחיצה היה לה דין וסוג מיוחד כיון שחל על כל השטח דין מחיצה המבדלת, אבל בבית שני שאין על השטח הזה דין מחיצה המבדלת, רק מחיצה המבדלת היתה פרוכת כמו במשכן, מפני הגובה כמבואר, אם כן נשאר שטח של אמה שהוא לא ממידת הפרוכת המבדילה, אם כן מוכרח להיות עליו שם לאיזה מקום הוא שייך אם למידה ק"ק או למידת היכל, ואי אפשר להיות עליו קרושה של פנים או של היכל בלי שיהיה שייך למידת אחד מהם. ולפי זה כיון שעל המקום הזה היתה קדושה של אחד מהם בבית ראשון אף שלא היה שייך למקום אחד מהם כיון שהתורה נתנה על מחיצה סטטוס מיוחד של מחיצה המבדלת ולא שייכת לא להיכל ולא לקדש הקדשים במידות רק בקדושה, וזה יכול להיות כי גם במשכן היה דבר שכזה דלפי הקרית ספר אם היה במשכן יכול להיות דבר כזה גם במקדש, אבל על אמה טרקסין שלא היה במשכן כי זה לא מכלל המחיצה בבית שני, אבל בכל זאת כיון שהמקום נתקדש בבית ראשון או בקדושת היכל או בקדושת ק"ק, וקדושה כן היה על המקום, בזה נתחדש בבית שני רק דין מיוחד שמוכרחין להכניס את השטח של האמה טרקסין או במידת ההיכל או במידת ק"ק, ולא שייך אין מוסיפין בבית שני כיון שלא היה אורים ותומים, כי מה שצריכים כל אלו להוסיף על העזרות זה רק במקום שצריכים להוסיף בקדושת

המקום אבל כיון שעל השטח הזה היתה קדושה גם בבית ראשון רק בבית שני מוכרחין להוסיף זה או למידת ההיכל או לק"ק על זה אין שייך לומר כל אלו תנן ואי אפשר להוסיף בבית שני, כיון שהקדושה היתה גם כן מקודם בבית ראשון רק במידות הוסיפו בבית שני כמו שהסברתי לעיל.

והנה מצאתי בשפת אמת יומא דף נ"א על מה שנסתפקה הגמ' בקדושת אמה טרקסין אי כלפנים או כלחוץ והעיר בזה דלכאורה כיון דבבית ראשון היתה פרוכת במקום הפתח כדאיתא לקמן דף נ"ד, (ועיין בברכת הזבח מנחות דף צ"ח מה שהקשה בזה על הכ"מ ובחק נתן שם מה שמתרץ את הכ"מ בזה), אם כן מאי מספקא להו דהיה אפשר להם לידע היכן היה פרוס בבית ראשון אי מבפנים אי מבחוץ, דבזמן בנין בית שני היו כמה זקנים שהיו בימי בית ראשון שהיו יודעין איך היתה שם הפרוכת, ועיין בזכחים דף ס"ב לענין מקום המזבח, ובאמת משמע שהיה מבחוץ שהרי הבדים האריכו לתוך הדביר דהיינו ההיכל. ונראה לי דמזה אין ראיה דאפילו לא היה קדושת פנים אלא עד המחיצה, מכל מקום כיון שהיתה מחיצה מתקיים הפסוק "והבדילה הפרוכת בין הקדש וכו'" אפילו במקום זה של הפתח דהא פתח לא חשיב פרצה, והפרוכת היתה לצניעותא בעלמא בבית ראשון, כמ"ש רש"י זכחים נ"ה דילון לפני הפתח אינו אלא לצניעותא בעלמא. מיהו יש לומר דהא דאיתא בגמ' נ"ד שהיה ב' פרוכות בדביר ורש"י פירש דהוא בבית שני ונדחק שם בפירוש הגמ', היה אפשר לומר דקאי בבית ראשון והיתה פרוכת אחת מבפנים ואחת מבחוץ על הפתח, ושפיר אסתפקו לחכמים איזה פרוכת היה עיקר ההבדל, מיהו היה דוחק לומר שהבדים היו דוחקים ב' הפרוכות, ובכתובות דף ק"ו מפורש בגמ' דאבית שני קאי ומלשון רש"י לקמן נראה שכן היה הגירסא גם בגמ' שם עכ"ד.

ועיין בצל"ח החדש על יומא דף נ"א מאריך שם בסוגיא זו ורוצה לומר שבאמת בבית ראשון על הפתח לא היתה רק פרוכת אחת, והפרוכת היתה כעובי כל האמה והתוס' תרצו דבבית שני פרוכת אחת עובי אמה א"א משום דצד החיצון צריך להבדיל כמו במשכן אבל במקדש ראשון חומת טרקסין היה מבדיל והיה על פי הדיבור, ואם כן פרוכת דפתח היה רק לצניעותא לא אכפת לן בעוביו, ולבסוף רוצה לומר דגם במקדש ראשון היה על הפתח שתי פרוכות, עיי"ש מה שמאריך בזה.